

Vestland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen
post@vlfk.no

Mongstad, 28. juni 2022.

ABP Aqua Mongstad AS. Søknad om etablering av landbasert konsesjon for oppdrett av 1800 tonn smolt/postsmolt og 43.000 tonn matfisk av laksefisk på Mongstad i Alver kommune i Vestland fylke.

ABP Aqua Mongstad AS søker om konsesjon for nyetablering av anlegg i Fensfjorden i Alver kommune i Vestland for en årsproduksjon på 44.800 tonn.

Det søkes om tillatelse til:

- Oppdrett av 9,2 mill. smolt/postsmolt opp mot 300 gram og 1.800 tonn.
- Oppdrett av matfisk opp til vel 6 kg og 43.000 tonn.

Stående biomasse vil være inntil 29.135 tonn i matfiskanlegget og inntil 762 tonn i smoltanlegget. Med en antatt biologisk førfaktor på 0,94 i smolt-/postsmoltanlegget og 1,1 i matfiskanlegget og frasortering av den minste fisken underveis, vil det medgå opp til 48.922 tonn fôr årlig.

Anlegget er planlagt etablert på et 150 daa stort område som bl.a. er satt av til industri. Det skal benyttes ferskvann på fisken fram til ca 80 gram, og deretter benyttes kun sjøvann i produksjonen fram til levering av slakteklar fisk. Alt ferskvann som anlegget har behov for dekkes med avsaltying av sjøvann, og NVE skriver i brev av 24.02.2021 at søknaden på dette grunnlaget ikke trenger ytterligere behandling etter reglene i vannressursloven. RAS anlegget for smolt skal driftes med avsaltet sjøvann hentet fra 80 m dyp i Fensfjorden. Mengden avsaltet sjøvann er antatt til opp mot 1,2 m³/min for å dekke hele anleggets ferskvannsbehov. Vannet til smoltanlegget skal filtreres og desinfiseres med trykkfilter og UV i eget vannbehandlingsanlegg. Den totale sjøvannsmengden anlegget har behov for er i fullt utbygd utgave maksimalt opp mot 2000 m³/min.

Det planlegges å etablere et moderne anlegg som dekker hele produksjonssyklusen fra rogn til matfisk. Det bygges et smoltanlegg (RAS og FTS-R) som leverer 230 grams fisk til matfiskproduksjon fram til vel 6 kg i et gjenbruksanlegg.

Det legges inn 16 inntak i året på til sammen ca. 10 mill. øyerogn i klekkeriet. Etter hvert som fisken vokser, flyttes den over i sine respektive avdelinger og fordeles på flere kar. Fra hvert innsett leveres det etter omtrent 2 år 445.000 matfisk på vel 6 kg.

Avløpet fra anlegget vil bli rensert i et mekanisk avløpsrenseanlegg med utslipp på 30 m dyp i den nordlige delen av anleggsområdet, på vestsiden av Fensfjorden. Utslippet vil bli som vist i **tabell 1**.

Tabell 1. Beregnet utslipp fra planlagt produksjon ved ABP Aqua Mongstad AS sitt anlegg i Fensfjorden.

Totale utslipp fra ABP Aqua Mongstad AS sitt planlagte anlegg	Nitrogen	Fosfor	Karbon
Rensegrad i anlegget	15 %	47 %	39 %
Utslipp til sjø	1966,7 tonn	256 tonn	3991,3 tonn

Norge har klare politiske og industrielle planer for at den marine næringen skal femdobles frem mot 2050 (daværende statsminister Erna Solberg på sjømatnæringens årskonferanse i Trondheim i 2019). Med en stadig økende verdensbefolkning er behovet for protein til humant konsum økende. Marine proteiner fra oppdrett har et stort potensial til å fylle dette behovet, og da i form av en matvareproduksjon med betydelig lavere fotavtrykk enn sine terrestriske motparter. Teknologi- og kompetanseoverføring mellom næringer blir sentralt for å videre befeste Norges ledende posisjonsom sjømatproducent både i hjemmemarked og internasjonalt. Laks utgjør nå $\frac{3}{4}$ av norsk fiskeeksport, og de siste par årene har veksten i totalproduksjonen av laks/ørret stoppet noe opp som følge av ytre miljøfaktorer som lakseluspress, sykdom og giftige algeoppblomstringer.

Begrenset tilgjengelig produksjonsvolum i sjø har gitt sterkt økende konsesjonsverdier og en sentralisering av disse til en håndfull store aktører. Dette aktualiserer landbasert oppdrett både for økt biomassepotensiale og for videre utvikling av landbasert teknologi med god kontroll på oppdrettsmiljø. Landbasert oppdrett gir gode barrierer mot lakseluspress, giftige algepåvirkning, vannbåren sykdomsspredning og med oppsamling av betydelige mengder fekalier og fôrslam som ellers ville gått ut i resipienten. Dette utgjør et stort biomassepotensial innenfor eksisterende logistikk og akvinfrastruktur i sjømatfylket Vestland.

Det er en internasjonal politisk, finansiell og forbruker-trend å støtte prosjekter med lavt karbonavtrykk, bruk av alternative energikilder og med lave utslipp til sjø. Regionen har sterk offshoret teknologi, sjømat og prosesskompetanse, og landbasert produksjon bygger opp en ny industrigren basert på krysskompetanse mellom oppdretts- og prosessindustri.

Et landbasert matfiskanlegg på Mongstad vil være gunstig av flere grunner. Anlegget vil være plassert på et område som allerede er i bruk til industri og er allerede tilkoblet kritisk infrastruktur som vei, vann, kloakk og strøm i tillegg til å ligge ved en dypvannskai. Det vil dermed ikke føre til nedbygging av omkringliggende natur/strandsone og anlegget i seg selv vil ikke utgjøre et fremmed element i det visuelle landskapet. Anlegget vil i tillegg bli svært energieffektivt da en får hentet ut varmen fra kjølevannet til raffineriet på Mongstad til å varme produksjonsvannet til fisken. På denne måten vil en både minske belastningen på det eksisterende strømmettet i tillegg til å redusere den termiske forurensingen dette kjølevannet i dag påfører Fensfjorden. I tillegg planlegges det et større biogassanlegg på Mongstad, som blant annet vil kunne utnytte slammet som hentes ut fra oppdrettsanlegget. Anlegget vil på denne måten bidra til en sirkulær økonomi, og minske anleggets klimaavtrykk samtidig som man produserer sunn og bærekraftig sjømat.

ABP Aqua Mongstad AS vil ha et estimert behov for 50 – 70 kompetente lokalt ansatte og anslagsvis 100 – 150 arbeidsplasser inkludert direkte ringvirkninger. I tillegg vil full produksjon medføre

Vedlegg til søknaden:

1. Utfylt og signert søknadsskjema
2. Kvittering gebyrer
3. Sjøkart 1:50.000
4. Plassering av sjøvanninntak og utslipp
5. Rådgivende Biologer AS, søknadsrapport 3683
6. Produksjonsplan smoltanlegg
7. Produksjonsplan matfisk
8. Internlogistikk fra rogn til matfisk
9. NVE sin vurdering ved bruk av avsaltet sjøvann, brev 24.02.21
10. DHI AS modellering Fensfjorden
11. Rådgivende Biologer AS rapport 708 strømmåling
12. Rådgivende Biologer AS rapport 3514 forhåndsundersøkelse rundt utslippspunktet
13. Rådgivende Biologer AS, KU naturmangfold og naturressurser i sjø
14. IK-Akva, inkludert beredskapsplaner og risikoanalyser
15. Biosikkerhetsplan
16. Avsalting av sjøvann
17. NIVA rapport 6281 Artec Aqua RAS
18. Multiconsult. Naturmangfoldrapport Mongstad.

lokale/regionale innkjøp. ABP Aqua Mongstad AS vil utgjøre et viktig bidrag til næringsutviklingen i Alver kommune, et ressurskrevende prosjekt som krever bred politisk støtte for å gjennomføres.

Produksjon av matfisk vil være med å befeste Vestland som en markant lakseprodusent, og bidra til en bærekraftig videreutvikling av oppdrettsindustrien. Anlegget vil også gi miljømessige positive ringvirkninger ved at det benyttes best tilgjengelig teknologi og vil dermed bli svært rømningsikkert.

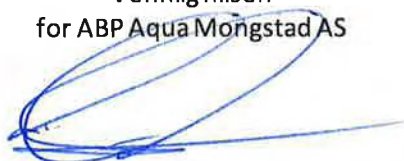
Etablering av omsøkte anlegg i Fensfjorden i Vestland gir et godt bidrag til en regional økning i matproduksjonskapasitet til Europa – Norges største marked.

De forhold som er omtalt i denne søknaden gjelder søknad om utslippsrammer etter Forurensningsloven, vurdering av tillatelse etter Matloven samt den samlede konsesjonsbehandlingen etter Akvakulturloven. I henhold til Forskrift om konsekvensutredninger av 21. juni 2017 er det omsøkte tiltaket et «Vedlegg II tiltak» som skal behandles etter § 8. bokstav b i nevnte forskrift. I dette tilfelle søkes det innenfor areal avsatt til industri. Området er nå søkt omdisponert til akvakulturformål i en pågående reguleringsplanprosess, og det er i forbindelse med konsesjonssøknaden gjort en konsekvensutredning for naturmangfold og naturressurser i sjø. Søker er av den oppfatning at saken er tilstrekkelig opplyst og dokumentert for denne behandlingen, og at det ikke er nødvendig å konsekvensutrede den ytterligere.

Vedlagt denne søknaden og utfylt søknadsskjema følger en gjennomgang og beskrivelse av tiltaket, der omtale av de ulike forhold tilknyttet søknaden, sammen med en gjennomgang av forventet konsekvens for noen av de omsøkte forholdene inngår.

En ber om rask tilbakemelding dersom det er noe som mangler og må ettersendes eller forhold ved denne søknaden som må utredes bedre før den lyses ut.

Vennlig hilsen
for ABP Aqua Mongstad AS

Christoffer Sandal